

Med forslagene opretholdes skolepraktik i ét år yderligere som et vist sikkerhedsnet for de egnede elever, der af forskellige årsager ikke har kunnet finde en praktikplads. Der foretages ingen ændringer i øvrigt i ordningen.

Desuden opretholdes erhvervsskolernes kompetence til at godkende praktikvirksomheder for den enkelte elev som et supplement til de faglige udvalgs generelle godkendelseskompetence.

Samtidig forlænges tilskudsordningen til praktikpladser i 1996 med et nedsat årligt tilskud på 12.000 kr. mod hidtil 16.000 kr., og de hidtidige lønrefusionssatser opretholdes i 1996.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslagene med tilhørende bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale lovforslagene til hurtig og velvillig behandling i det høje Ting.

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):
Hermed tillader jeg mig for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v. (Tilskud til udenlandske børn, der ikke ledsages af forældre). (Lovforslag nr. L 253).

Lovforslaget indebærer, at det som hovedregel ikke længere er muligt for frie grundskoler at få tilskud for udenlandske elever, der opholder sig i Danmark uden deres forældre. Samtidig bortfalder hjemkommunernes forpligtelse til at betale bidrag til staten for disse elever.

Det vil efter regler, der fastsættes af Undervisningsministeriet, fortsat være muligt for frie grundskoler at få tilskud for elever, hvis forældre ikke er bosat i Danmark, hvis der foreligger en særlig tilknytning til Danmark.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med tilhørende bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje Ting.

Kirsten Jacobsen (FP):
Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om vederlag og pension m.v. for ministre. (Lovforslag nr. L 247).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Jens Løgstrup Madsen (V):
Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af lov om Klagenævnet for Udbud. (Beslutningsforslag nr. B 115).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Første behandling af lovforslag nr. L 237: Forslag til lov om tilskud til Grønlands hjemmestyre.

Af finansministeren (Mogens Lykketoft). (Fremsat 26/4 95).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Hans-Pavia Rosing (S):

Dette lovforslag er resultatet af forhandlinger mellem finansministeren og det nye landsstyre, som blev dannet efter valget den 4. marts i år. Det drejer sig om det såkaldte bloktilskud, som efter den aftale, der er indgået, og i henhold til lovforslaget vil udgøre et beløb på 2,441 mia. kr. på årsbasis. Bloktilskudsperioden er denne gang fastsat til 3 år i modsætning til den sidste periode, som på grund af udredningsarbejde, som man blev enige om, varede 2 år.

Vi giver fuld tilslutning til lovforslaget og kan meddele, at det grønlandske Landsting vil behandle forslaget her i slutningen af maj måned.

Otto Steenholdt (V):

Vi har i vores barndomshjem lært et citat, der siger: Det er bedre at give end at modtage. Jeg vil ikke starte en diskussion om, hvorvidt Danmarks bloktilskud til Grønland er en gave, eller om det er en forpligtelse for Danmark over for en anden del af riget; i hvert fald er denne forpligtelse fastsat i hjemmestyreløven.

Det er første behandling af loven i dag, og min ordførertale lyder, som om loven allerede

er vedtaget i Tinget. Det skyldes, at jeg har den erfaring her i Tinget, at når et sådant lovforslag er fremsat, kan man altid have en fornemmelse af, om det fremsatte lovforslag falder i god jord. Denne fornemmelse har jeg i dag her i Folketinget.

Der har været valg til Grønlands Landsting i marts måned i år, og efter valget blev der etableret et landsstyresamarbejde mellem Atasut og Siumut. Det er historisk, at Grønlands to største partier har fundet sammen for første gang i 16 år.

Jeg har den opfattelse, at Grønland i dag har en stabil regering med hen imod 70 pct. af vælgerne bag sig, kort sagt med 22 pladser i landstingssalen ud af 31. Landsstyrekoalitionen er den bedst tænkelige på den grønlandske politiske arena.

Udenlandske investorer, herunder også de danske, kan nu trygt investere i Grønland.

Nærværende lovforslag om tilskud til Grønlands hjemmestyre er et glædeligt forslag. Jeg ved, at der har været adskillige og endda ret så anstrengende møder, for at man kunne nå til enighed. Jeg har mange grunde til at takke politikere og embedsmænd både i Grønland og her i Danmark for det gode resultat.

Jeg ved, at der er forskellige meninger om størrelsen af tilskuddene til Grønland. Nogle mener, at tilskuddene skal reduceres, men jeg har aldrig været enig i denne opfattelse.

For et par måneder siden blev landsstyreformanden citeret i de danske aviser for at sige, at Grønland vil ud af rigsfællesskabet, såfremt bloktilskuddene bliver reduceret. Jeg er glad for, at han benægtede denne påstand. Båndene mellem Grønland og Danmark må ikke slides i stykker med sådanne trusler, ikke engang når der bliver talt om økonomiske interesser.

Den foreslåede 3-årige bloktilskudsperiode er meget tilfredsstillende. Vi kan nu varetage samfundets interesser i ro og mag takket være den imødekommenhed, som den danske regering viser.

Selvfølgelig vil vi også igangsætte indtægts-givende arbejdspladser. Men hvad levende ressourcer angår, er det meget vanskeligt i disse år. Hvad de ikkelevende ressourcer angår, er vi stadig væk optimistiske. Olieeftersøgninger samt eftersøgningen efter ædelmetaller fortsætter.

Vi må heller ikke glemme, at vi har opnået en meget fin fiskeriaftale med EU gældende for 6 år.

Tilskuddet til Grønlands hjemmestyre i årene 1996, 1997 og 1998, som er foreslået uændret i forhold til tilskuddet for 1995, er meget tilfredsstillende. Jeg er helt sikker på, at et enigt Lands-ting godkender forhandlingsresultatet på det kommende møde, som finder sted her i maj måned.

Da jeg ikke er sikker på, at jeg kan være til stede under nærværende lovforslags anden og tredje behandling på grund af landstingsmødet i Nuuk, vil jeg anbefale en velvillig behandling af lovforslaget fra alle partier, herunder også Fremskridtspartiet, her i Tinget.

Endnu en gang tak til den danske regering og Folketinget for deres gode og venlige imødekommenhed af de ønsker, der kommer fra en del af riget længere mod nord.

Bendt Bendtsen (KF):

Fra konservativ side er vi godt tilfreds med, at der er indgået en aftale med Grønlands lands- styre om bloktilskudsfastsættelsen for Grøn- lands hjemmestyre for den næste 3-års-periode. Det giver Grønland den mulighed, der skal til, for at udviklingen kan fortsætte i den rigtige retning.

Vi har noteret os, at de 2,4 mia. kr. svarer til et uændret 1995-niveau reguleret for pris- og løn- stigninger.

Lovforslaget har ligeledes taget højde for, at såfremt man pålægger hjemmestyret flere udgifter til pension til beboere på specialinstituti- oner for fysisk og psykisk handicappede, vil der blive kompenseret herfor. Også det kan vi tiltræde.

Vi kan hermed støtte lovforslaget og håber på en hurtig og velvillig behandling.

Margrete Auken (SF):

Den eneste ulempe ved det fortræffelige samarbejde mellem det danske Folketing og Grønlands hjemmestyre er, at vi sjældent får nogle rigtig gode debatter om forholdet mellem Grønland og Danmark og om udviklingen i Grønland.

Vi kan jo se, at det er store penge, det drejer sig om, og vi er alle sammen enige om, at vi skal bakke op om den aftale, der er lavet. Det er SF også. Det er heller ikke ved denne lejlighed, at vi skal rejse den debat, som det egentlig er ærger- ligt at vi ikke har noget hyppigere. Hr. Otto Steenholdt havde et par strejf af den, men vi har den for sjældent.

SF giver naturligvis tilslutning til dette lovforslag og håber som alle andre på, at det kommer hurtigt igennem, og vi tror også, at det sker.

Ole Donner (FP):

Jeg må starte med at skuffe fru Margrete Auken, idet Fremskridtspartiet ikke kan støtte det fremsatte lovforslag.

Da man her i Tinget sidst behandlede et tilsvarende forslag i maj 1993, blev det berørt, at der var igangsat et udredningsarbejde med henblik på en nedsættelse af tilskuddet til Grønlands hjemmestyre. Som det fremgår af det nuværende lovforslag, er der ikke tale om en nedsættelse af tilskuddet.

Da Fremskridtspartiet i sin tid stemte for hjemmestyreloven, var det ud fra den betragtning, at vi gerne så, at der kom hjemmestyre og friere forhold for Grønland. Dermed mener vi også, at der skal ske en nedsættelse af tilskuddet og være en eventuel aftale om tilbagebetaling, hvis man finder nogle værdier i undergrunden deroppe.

Vi kan altså ikke støtte lovforslaget.

Vibeke Peschardt (RV):

Fra radikal side bakker vi op om den solidaritet, der ligger i bloktilskudsordningen og rigsfællesskabet, men vi synes også, at det er et selvstændigt mål at fremme den grønlandske økonomiske bæredygtighed og muligheden for et selvstændigt grønlandsk erhvervsliv.

Det Radikale Venstre bakker op om den aftale, der ligger til grund for dette lovforslag, og også om at forlænge perioden fra 2 til 3 år og det, der i øvrigt fremgår af lovforslaget.

Keld Albrechtsen (EL):

Enhedslisten støtter det lovforslag, som finansministeren her har fremsat. Det gav jo anledning til meget kraftig offentlig debat i Grønland, da forhandlingerne om bloktilskuddet gik i gang, ikke mindst fordi der var valgkamp i Grønland. Vi er glade for, at det har fundet en løsning.

Man kan måske med henblik på kommende tider sige, at vi i Enhedslisten godt kunne være lidt bekymrede for, om den danske regering lagde for stramt og hårdt et udspil op; men i hvert fald har vi undgået, at der kom nedskæringer i bloktilskuddet, og det er vi glade for.

Vi ser det som en tilkendegivelse fra dansk side af, at man ønsker et rigsfællesskab, hvor der er respekt for de enkelte dele af rigsfællesskabet, og vi vil også deltage i opfordringen til

Fremskridtspartiet om at fravige den politik, man her har lagt op til, og som efter min mening er et usolidarisk signal at sende til en del af vores rigsfællesskab. Så jeg vil meget gerne opfordre til, at man tager en ny diskussion om det i Fremskridtspartiets folketingsgruppe, sådan at vi kan få et enigt Folketing til at stå bag dette lovforslag.

Sonja Albrink (CD):

Jeg skal gøre det meget kort: CD kan tilslutte sig lovforslaget.

Finansministeren (Mogens Lykketoft):

Jeg vil gerne sige tak for modtagelsen af lovforslaget. Det er et godt eksempel på, at hvor der er en gensidig vilje til dialog, kan man også opnå positive resultater inden for rigsfællesskabet.

Jeg er glad for det forhandlingsforløb, der er gået forud med det nye landsstyremedlem for økonomi, hr. Daniel Skifte, og som har ført frem til det resultat, vi nu kan fremlægge for Folketinget. Jeg er selvfølgelig også meget glad for den tilslutning, der er givet fra alle partier på nær ét. Så tak til hr. Hans-Pavia Rosing og hr.

Otto Steenholdt, som på vegne af de to største partier både i Danmark og i Grønland gav tilslutning til forslaget, til hr. Bendt Bendtsen, til fru Margrete Auken, til fru Vibeke Peschardt, til hr. Keld Albrechtsen og til fru Sonja Albrink.

Jeg skal gøre den enkelte bemærkning, at jeg er enig med fru Margrete Auken i, at der er god grund til, også når tingene går godt, at give sig tid til en debat om de længere perspektiver.

Jeg mener, at der er et godt grundlag i den fælles rapport, der er afgivet med baggrund i aftalen fra de forrige bloktilskudsforhandlinger, og jeg ser i øvrigt selv frem til sammen med Daniel Skifte og andre repræsentanter for Grønlands landsstyre at diskutere de lidt længere linjer under et besøg i Grønland i august måned.

Til hr. Ole Donners bemærkning, om det ikke var forudsætningen, at tilskuddet skulle sættes ned, vil jeg sige: Nej, forudsætningen var mere nuanceret end som så. Det, der stod i præmisserne for det arbejde, som vi satte i gang for to år siden, var, at man skulle sigte mod en situation, hvor Grønland blev stadig mere selvhjulp på lang sigt, men at det skulle ske under hensyntagen til den økonomiske udvikling i Grønland og i Danmark.

Det, vi har oplevet i de seneste år, er jo en ikke alt for gunstig erhvervsituation i Grønland med vanskeligheder for fiskeriet som hoved-

erhverv. Det er selvfølgelig baggrunden for, at der er rimelighed i, at et Danmark, som har god vækst i sin økonomi, også kan tillade sig at sige: Okay, i den kommende 3-års-periode vil vi holde vores reelle bloktilskud uforandret. Men det betyder omvendt ikke, at man på nogen måde kan udelukke, at det i en anden situation om tre år eller længere frem, hvor den økonomiske udvikling er mere gunstig i Grønland, igen kan komme på bane at diskutere en nedsættelse af tilskuddet; det tror jeg i øvrigt der er en fælles forståelse af fra dansk og grønlandsk side.

Det var de bemærkninger, jeg ville gøre, og jeg kan med den velvilje, der har været fra alle partier bortset fra Fremskridtspartiet, imødesee, at vi som aftalt kan færdigbehandle denne lovgivning i samme takt, som Grønlands Landsting gør det.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til det udvalg, der den 10. november 1994 blev nedsat til behandling af lovforslag vedrørende Grønland. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 242: Forslag til lov om ændring af retsplejeloven. (Behandlingen af klager over politipersonalet m.v.).

Af justitsministeren (Bjørn Westh).
(Fremsat 27/4 95).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Dorte Bennedsen (S):

I 1973 blev det besluttet, at kontrollen med undersøgelser af klager over politiet skulle henlægges til særlige lokalnævn. Imidlertid opstod der på ny diskussion om lokalnævnenes arbejde og deres uvildighed, og debatten førte til, at nævnenes sammensætning i 1981 blev ændret, så en advokat fremtidig skulle medvirke ved nævnets behandling af netop klagesager.

På trods af denne ændring forstummede debatten om ordningens rimelighed ikke. Den kritik, som har været fremført gennem årene, er gået på, at politifolk deltager i behandlingen af klager over politiet, men især på, at klagens endelige afgørelse er henlagt til politimesteren.

Som bekendt førte debatten til, at den borgerlige regering i november 1992 nedsatte et udvalg, som efter enkelte ændringer af kommissoriet i foråret 1993 fik til opgave at fremkomme med forslag til ændring af klagesagsbehandlingen. Det lovforslag, der nu ligger på Folketingets bord, bygger på en kombination af de forslag, som udvalget har beskrevet i sin betænkning.

I de overvejelser, vi har gjort os om, hvilket klagesystem der skal indføres, har der for Socialdemokratiet været to helt afgørende elementer, som vi ønsker at lægge til grund.

Det ene er, at klagesystemet af borgerne skal opleves som uvildigt. Det andet er, at et klagesystem skal respektere de tjenestemandes rettigheder, som politiet har på linje med alle andre tjenestemænd.

Det er en kendsgerning, at der ikke mindst i hovedstadsområdet og i de store byer har været megen kritik i forbindelse med det eksisterende system til afgørelse af politiklager. I Socialdemokratiet skal vi ikke tage stilling til, i hvilket omfang denne kritik har været berettiget. Men det er helt afgørende for forholdet mellem befolkning og politi og dermed også for hele samfundet, at klagesystemet af borgerne opfattes som uvildigt og dermed som noget, de kan føle sig trygge ved. Det må i øvrigt i sidste instans også være i politiets interesse.

Vedrørende et særligt efterforskningsorgan deler vi de betænkeligheder, der er kommet frem hos det nedsatte ekspertudvalg, om at lade dommere indgå i et sådant organ, og skulle efterforskningsorganet sammensættes af personer uden for retssystemet, ville det betyde, at politiet skulle behandles helt anderledes end andre tjenestemænd.